

แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการติดเชื้อในกระแสเลือด ในผู้ป่วยที่ใส่สายสวนทางหลอดเลือดดำส่วนกลาง (Central Line Associated Bloodstream Infection: CLABSI)

วิธีปฏิบัติก่อนการใส่สายสวนทางหลอดเลือดดำส่วนกลาง

1. ผู้ทำหัตถการใส่สายสวนทางหลอดเลือดดำส่วนกลาง ต้องได้รับการสอนและฝึกมาเป็นอย่างดี
2. เลือกตำแหน่งแทงเส้นเลือดบริเวณ Subclavian ก่อน jugular และ femoral vein ตามลำดับ ควรหลีกเลี่ยงการแทงสายในตำแหน่ง femoral vein ในผู้ป่วยผู้ใหญ่
3. พิจารณาใช้สายสวนที่มีช่องทางใช้สอย (port or lumen) น้อยที่สุดตามความเหมาะสมของผู้ป่วย
4. ล้างมือ 7 ขั้นตอน อย่างน้อย 30 วินาที
5. ใช้ Maximal Sterile Barrier ทั้งแพทย์ผู้ทำหัตถการและแพทย์ผู้ช่วยเหลือในการทำหัตถการ
6. เตรียมผิวหนังก่อนใส่สายสวนทางหลอดเลือดดำส่วนกลางด้วยน้ำยา 2% chlorhexidine in 70% alcohol และรอให้แห้ง สำหรับผู้ป่วยอายุน้อยกว่า 2 เดือน หรือผู้ป่วยที่แพ้ chlorhexidine ให้ใช้น้ำยา Betadine หรือ 70% alcohol

การดูแลผู้ป่วยขณะคาสายสวนทางหลอดเลือดดำส่วนกลาง

1. ล้างมือทุกครั้ง ก่อนและหลังสัมผัสผู้ป่วยและสายสวนทางหลอดเลือดดำส่วนกลาง
2. Scrub the hub นาน 15 วินาที ด้วย 70% alcohol และรอให้แห้งก่อนการใช้งานสายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง
3. กรณีไม่ให้สารน้ำอย่างต่อเนื่อง ให้ใช้ข้อต่อ needleless ต่อกับสายสวนทางหลอดเลือดดำส่วนกลาง ทุก ราย โดยเปลี่ยนทุก 4 วัน
4. Dressing แผลด้วยน้ำยา 2% chlorhexidine in 70% alcohol สำหรับผู้ป่วยอายุน้อยกว่า 2 เดือน หรือผู้ป่วยที่แพ้ chlorhexidine ให้ใช้น้ำยา Betadine หรือ 70% alcohol
 - กรณีปิดแผลด้วย Transparent dressing ให้เปลี่ยนทุก 7 วัน
 - กรณีปิดแผลด้วยก๊อซ ให้เปลี่ยนวันเว้นวัน
 - กรณีแผลเปื้อน วัสดุปิดแผลหลุดหรือเปียกชื้นให้เปลี่ยนทันที
 - กรณีที่คาดว่าผู้ป่วยคาสายสวนเป็นเวลานานกว่า 7 วัน หรือให้ TPN หรือใส่สายตำแหน่ง Femoral ให้ปิดแผลด้วย transparent dressing with chlorhexidine และเปลี่ยนทุก 7 วัน
5. กรณีใส่สายสวนในสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งไม่มั่นใจในเทคนิคปราศจากเชื้อ ควรนำสายสวนออกโดยเร็วที่สุด (ภายใน 48 ชั่วโมง) หรือเปลี่ยนตำแหน่งใหม่
6. กรณีผิวหนังบริเวณที่คาสายสวน ปวด บวมแดง หรือมีหนอง ควรพิจารณาเอาสายออก หากยังจำเป็นต้องใช้ ให้แทงสายสวนที่ตำแหน่งใหม่
7. ประเมินความจำเป็นในการคาสายสวนทุกวัน และพิจารณาเอาสายออกเมื่อหมดความจำเป็น

เอกสารควบคุม : แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการติดเชื้อในกระแสเลือด ในผู้ป่วยที่ใส่สายสวนทางหลอดเลือดดำส่วนกลาง

ฉบับปรับปรุง พฤศจิกายน 2561

จัดทำโดย หน่วยควบคุมการติดเชื้อโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เอกสารอ้างอิง

1. Bell T, O'Grady NP. Prevention of Central Line-Associated Bloodstream Infections. Infect Dis Clin North Am 2017; 31(3): 551-559.
2. Tabak YP, Jarvis WR, Sun X, Crosby CT, Johannes RS. Meta-analysis on central line associated bloodstream infections associated with a needleless intravenous connector with a new engineering design Am J Infect Control. 2014; 42(12): 1278-84.